

Neobyčajne vysoký vek II netopiera brvitého (*Myotis emarginatus*) a netopiera ostrouchého (*Myotis blythi*)

Štefan DANKO

Zemplínske múzeum. 071 Ol Michalovce

Počas sledovania zimujúcich netopierov v banských dielach na Dubníku som v priebehu 5 rokov (1987-1991) kontroloval jedného netopiera brvitého v štólne č. 1 pri osade Dubník (kód orografického celku - KOC 440, nadmorská výška cca 630 m, kód DFS 7094). Jedná sa o slepú štólnu tvaru Y, ktorej predná časť je každoročne zaplavená vodou. Netopier bol označený krúžkom N. Muzeum Praha 20378, ktorým ho okružkoval J. Palášthy na Dubníku 27.2.1969. Bol to samec neurčeného veku. Od 31.1.1987, kedy som ho po prvý raz objavil v spomenutej štólne, tu pravidelne zimoval až do r. 1991. Naposledy som ho kontroloval 13.2.91. Pri kontrole štólne 19.2.1992 a v nasledujúcich rokoch sa tu už neobjavil. Keďže každý rok zimoval v jednej malej vyhíbenine steny chodby, zavesený vždy na tom istom mieste na jednej malej vodorovnej prasklinke, predpokladám, že v letnom období r. 1991 uhynul. Už počas prvej kontroly v r. 1987 mal značne opotrebovaný krúžok a chrup, v podstate mal len d'asná.

O vysokom veku tohto netopiera predbežne informoval už PALÁŠTHY (1988), kedy po mojej prvej kontrole (dátum uvedený Palášthym nie je správny) mu vychádzal minimálny vek 18 rokova 7 mesiacov. Pripomínam, že podľa metodiky stupeň dospelosti u menších druhov netopierov neanalyzoval, takže pri výpočte veku bral za základ najnižší možný vek, teda v čase krúžkovania ako jedinca, narodeného v minulom kalendárnom roku. Teoreticky ale tento netopier v čase krúžkovania mohol byť aj starší. Už vtedy bol tento dosiahnutý vek rekordný v porovnaní s dovtedy udávaným maximálnym vekom 15 a pol roka (HEERDT a SLUITER, ex PALÁŠTHY 1988). Ďalšími kontrolami sa poznatok o jeho minimálnom veku posunul až na 22 rokova 8 mesiacov! Takýto vysoký vek je u tak malých živočíchov (6-10 g) obdivuhodný a výnimočný. Literárnych údajov o veku netopiera brvitého je málo a v mne dostupnej literatúre som našiel údaj o jeho doteraz najvyššom známom veku - 16 rokov v knihe SCHOBERA a GRIMMBERGERA (1987).

V bani Libanka som tri razy kontroloval jedného netopiera ostrouchého (31.1.1987, 16.2.1988 a 21.2.1990). Zimoval stále v hlavnom banskom diele v úrovni vchodu Jozef v dobývkach tesne vľavo od chodby, známej pod pojmom "červená" (KOC 440, nadmorská výška 600 m, DFS 7094). Tento jedinec bol označený krúžkom N. Muzeum Praha 25075, ktorým ho označil Palášthy v dubníckych bankách 18.3.1970. Bol to samec, vek mu určil ako juv., teda minuloročný. Predbežnú správu o jeho veku publikoval PALÁŠTHY (1988), kedy dosiahol 17 rokova 7 mesiacov (uvedený dátum kontroly nie je správny). Vtedy to bol najvyšší známy zistený vek u tohto druhu. Ďalšími kontrolami sa zistil doteraz jeho najvyšší vek 20 rokova 8 mesiacov. Počas kontrol bane v zimách r. 1994 a 95 sme ho už nenašli, čo však nevylučuje možnosť, že ešte stále žije, pretože v katakombách Libanky ľahko môže ujsť pozornosti. SCHOBER a GRIMMBERGER (1987) udávajú najvyšší zistený vek 13 rokov, takže sa zdá, že náš je t.č. rekordný.

V porovnaní s údajmi o veku netopierov v tejto publikácii vyšší známy vek bol zistený u podkovára veľkého (*Rhinolophus ferrumequinum*) - 30 rokov, čo je doteraz zároveň najvyšším vekom, zisteným u netopierov. Ďalším v poradí sú uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) - 23 rokova ucháč svetlý (*Plecotus auritus*) - 22 rokov. Podľa tohto rebríčka sa dostáva netopier brvitý na tretie a ostrouchý na piate miesto.

Literatúra

- PALÁŠTHY, J., 1988: Výsledky obrúčkovania netopierov (*Chiroptera*) v okrese Prešov (východné Slovensko). Zborník Východoslovenského múzea PV 28 (1987): 91-108.
SCHOBER, W. & GRIMMBERGER, E., 1987: Die Fledermäuse Europas. Kosmos, Stuttgart, pp. 222.

Unusually high age in the Geoffroy's bat (*Myotis emarginatus*) and in the lesser mouse-eared bat (*Myotis blythi*)

Abstrac: During the census of bats wintering in old mines in the Dubník locality (Slanských vrchy Mts., East

Slovakia) three interesting cases about longevity of bats were found. From animals banded by Palášthy in 60ies, three specimens were checked. The greater mouse-eared bat (*Myotis myotis*), banded as adult male 8.11.1969, was checked 18.2.1987 after 19 years and 3 months (PALÁŠTHY 1988).

New data in this paper reported about one male of the lesser mouse-eared bat (*Myotis blythi*), banded 18.3.1970 and checked 31.1.1987, 16.2.1988 and 21.2.1990, which reached age 20 years and 8 months, and about the male of the Geoffroy's bat (*Myotis emarginatus*), banded 27.2.1969 was checked last time in 1991 showing on age of 22 years and 8 months.